

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Država in njeno gospodarstvo z ozirom na naše razmere.

III.

Če se pa davki ne bodo ponižali, kako bi se pa potem pomagalo davkoplačevalcem?

Odgovor je lahek — v teoriji. Pomajšati je treba druge stroške, ali pri istih pripomočkih povišati dohodke; kajti po nečelih narodnega gospodarstva sta le ta dva pota mogoča.

Po prvem potu si človek pomaga s tem, da individualne potrebe zmanjša, ali kakor pri nas pravimo, da sam sebi od ust odtrga; če še to ne pomaga, potem pa poskuša, kako bi pri blagu ali pri času kaj manj porabil; in če še to ne pomaga, potem še le poskuša drugi pot: pri istih stroških dohodke povišati.

Prvo t. j. zmanjšanje individualnih potreb je najlažje; a žalibog, pri nas je to nemogoče, ker kakor je v obče znano, naši ljudje tako skromno živijo, da jim uže bolj poljevnost ni mogoča.

Druga dva pota, pa sta težavna. Ta pota potrebujeta, da je ljudstvo, katero si hoče po teh potih pomagati jako izobraženo, da dobro pozna lastnosti posameznih stvari in njih vrednost, da izpozna in porablja vsako, bodi-si najmanjšo okolnost ali priliko v svojem delovanju in se čuva nepotrebnih stroškov in pretečih nevarnosti. A to si ljudstvo pridobiva le z mnogoletnimi izkušnjami in s pridnim učenjem. V tem obziru ima narodna omika največjo važnost.

Ali kaj pa se je za omiko kmetskega stanu pri nas storilo?

Kmeti pri nas najpoglavitejši stan, on plačuje največ davkov z denarjem

in s krvjo, on je kot konservativen element naj ugodnejši za miroven a vstrajen razvitek. In vendar do leta 68 — ali 69 nismo imeli niti ene prave kmetijske šole.

Vsi inteligentnejši ljudje so romali v gimnazije, realke in od tod na vseučilišče ali nekoliko na tehniko in tako množili tropo uradnikov in onega elementa, o katerem Mill pravi, da je „stan, ki povsod nema nobenega opravila.“ Pleve, ali zamorjeni talenti, pa so ostali doma pri kmetiji.

Treba torej širiti omiko med narodom, razvijati njegov razum, da si tako nekoliko opomore. Upajmo pa tudi, da se temeljito popravi napako v naši državi, da se odstrani vsa škodljiva sistema, katera nam je pripravila državo v to žalostno stanje.

To upanje je pa tudi opravičeno, ker najvišji krogi so jeli izpoznavati, da potem potu ni moči dalje; temu nam je porok velikodušen čin Njih veličanstva presvitlega cesarja, da hoče od vsega svojega privatnega premoženja jednako kakor vsak priprost kmet plačevati davke.

A ker tudi ta, če tudi znamenita podpora našim financam ne bode za zmirom pomagala, moremo upati, da bode svitla krona, kadar zopet pridemo tako na konec, kakor bomo kmalu, izprevidela, da tej narodnogospodarske mizeriji ni drugače mogoče pomagati, kakor če se odstrani zistema, katera, najmanj rečeno, našim razmeram ni primerna; da se bodo uvedle naprave, katere nam bolj ugaajo in pri obilih pripomočkih, katere ima naša avstrijska domovina, smemo se nadejati, da se bode zopet okrepcala, in cvetela mnoga leta na srečo in blagor svojih podložnikov.

Še enkrat kranjska trgovinska zbornica.

Ob svojem času smo z debelimi črkami večkrat in večkrat povedali, kako je nam protivna stranka spravila z volitvami našo kranjsko trgovinsko zbornico skupaj. Rekli smo, da smo pripravljeni za nekaj, kar smo trdili o teh volitvah, pred porotno sodnijo s sto pričami ali še več dokaz resnice voditi. Ali naši narodno-politični protivniki so se kar potuhnil, spravili so mirno naše moralne klofute, in mi celo nismo smeli več vsega pisati, za kar smo pred porotniki dokaz ponujali.

Tudi denes ne bomo mi sami govorili, tiskovne razmere nam branijo. Ali iz dunajske ustavoverne „Deutsche Zeitung“ hočemo od besede do besede citirati njen, to se ve nekonsfisciran članek, ki je pod rubriko: „Aus der Gerichtshalle“ z naslovom: Wien 10. Januar (Orig. Ber.) („Eine Handelskammer-Wahl“) izšel in se tako-le glasi od besede do besede prestavljen:

„Ko so bile l. 1875 volitve v kranjsko trgovinsko zbornico, poslal je okrajni glavar v Črnomlju, Tribuzzi dva človeka, davkarskega adjunkta Moschnarja, in pisarja Schweigerja na kraj volitve, da oddasta tam volilne certifikate ter prejmeta glasovalne listke. Pri tem uradovanju so se godile grobe nedostojnosti, in, **kakor je dokazalo se pri kazenski obravnavi**, ki je bila zaradi tega, so se dajali glasovalni listi celo za take, ki so uže umrli, ali pa ki jih tam ni bilo. Učitelj Stanonik je to izvedel, in nastal je v gostilnici, v kateri sta bila zgoraj omenjena dva c. kr. človeka, prizor nepopisane razburjenosti.

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Šesto poglavje.

(Dalje.)

Jerica je pogledala v isto stran stropa, v katero so merile oči podobe, potem pa v podobo samo. Videlo se je, da je nezadovoljna in v zadregi.

„No, Jerica,“ rekel je Viljem, „misliš bi, da veš, kaj se pravi moliti.“

„Ne, tega ne vem,“ odgovorila je Jerica, „povej mi no.“

„Ka ti ne moliš? — Ka ti ne moliš k Bogu?“

„Ne, ne molim ne. Kdo je Bog? Kje je Bog?“

Viljem se je kazal neizrekljivo prestra-

šenega zaradi nevednosti Jeričine ter je odgovoril:

„Jerica, Bog je v nebesih.“

„Jaz ne vem, kaj je to,“ odvrnila je Jerica. „Mislim, da prav nič ne vem o tem.“

„Tudi meni se to dozdeva,“ rekel je Viljem. — „Jaz mislim, da je nebo tam gori v ozračji. A moj nedeljski učitelj pravi, nebo je povsodi, kjer so dobri ljudje, ali pravil je vsaj kaj tacega.“

„Ka so zvezde v nebesih?“ prašala je Jerica.

„To se ti dozdeva, kaj ne?“ rekel je Viljem. „Zvezde plavajo v ozračji, kjer sem zmerom mislil nebesa.“

„Jaz bi rada prišla v nebesa,“ rekla je Jerica.

„Morebiti bodeš enkrat prišla tje, če bodeš dobra.“

„Ka pridejo le dobri ljudje tje?“

„Da, sami dobri.“

„Po takem jaz ne bodem nikdar tje prišla,“ rekla je Jerica vsa žalostna.

„Zakaj ne?“ odvrnil je Viljem. „Kaj ti nijsi dobra?“

„O, ne! jaz sem zelo hudobna. Zelo hudobna sem,“ rekla je Jerica s silno otožnim glasom. Jaz sem mej vsemi najhudobnejši otrok na svetu.“

„Kdo ti je to povedal?“

„Vsi ljudje to pravijo. Nani Grantova to pravi in vsi ljudje to mislijo. In tudi sama to vem.“

„Ali je Nani Grantova ona zopna stara žena, pri katerej si bivala?“

„Da, ona je; od kod pa veš, da je tako pusta.“

„O, moja mati mi je to povedala. Rad bi vedel, ali te je pošiljala v šolo in če te je dala kake stvari učiti.“

Jerica je majala z glavo.

„No, po takem se imaš še mnogo naučiti. Kaj si pa delala, ko si bila pri njej?“

Terjalo se je, naj se pokažejo vsi glasovalni listi, in komisija se je morala zares udati in volilne akte pokazati. Posestnik in malinar St. Panjar in J. Gregorić sta bila od novomeške okrožne sodnije obsojena zaradi tega na 3 in 4 tedne težke ječe, 9. jan. je bila pri kasacijskem dvoru na Dunaji obravnavana zaradi tega pod predsedstvom viteza Šmerlinga; zagovornik je bil dr. Pichl. Protožba obsojencev se je zavrgla in obsodba okrožne sodnije novomeške potrdila.

Mi priporočamo prvi del tega člančiča iz „Deutsche Ztg.“ vsem gospodom, ki sede v onem zboru, v resen premislek. Potem bodo vedeli, zakaj dozdej nobeden narodnih mož, ki so pri onih volitvah imeli manjšino, nij hotel namesto dveh umrlih vstopiti za namestnika v „kranjsko trg. zbornico“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. januarja.

Iz **Pešte** se poroča, da je bil zopet 14. t. m. ministerski svet, kateremu je sam cesar predsedoval. Na vrsti pogovorov je bilo samo bankovo vprašanje.

Magjarski študentje, v Trstu ometani z gnjilimi pomarančami, so bili v Carigradu od Turkov z velikim sijajem in slavljem sprejeti, sam sultan jih je pozdravil in bratijo se s turško druhaljo. — Iz **Pešte** se poroča, da se starši in prijatelji njih boje zanje, ko bodo šli zopet nazaj skozi Trst. — Tudi v Krfu si niso upali z ladije stopiti, ker so jih Grki čakali.

Vnanje države.

Srbska vlada poroča: Novica, da hoče Srbija na svojo pest mir sklepati, je neosnovana in neresnična. — To se je samo ob sebi razumelo. Lagali so nemški judje in Magjari.

Rumunski obrist Penković je šel 14. t. m. s posebnim poklicem v ruski vojni tabor v Kišenev.

Ruski proračun za leto 1877 kaže 570,778.000 rub. dohodkov in pa 568,770.000 rubljev stroškov, torej je za več kot dva milijona več dohodkov, nego stroškov. Torej Rusija nema deficitov, kakor druge neke države, ampak več nego treba za pokritje državnih stroškov, znamenje, da bode lahko prebolela vse one teškoče, ki se popolnejšemu njenemu razvitju še ustavljajo.

Iz **Carigrada** še zdaj nij gotovega poročila. Zadnja vest od 14. zvečer pravi, da so se Turki držali po robu in nečejo udati se. Poslaniki so pripravljeni, brž Carigrad zapustiti, kadar porta njih jako omehčane predloge zavrže. Struna je najbolj napeta.

Za **Turčijo** se je te dni odpeljalo 50.000 pušk sistema Martini. Naročene so bile uže pred 10 meseci, ali ker Turki niso imeli denarja, fabrikant pak na upanje nij hotel ničesa dati, ležale so puške dozdej.

Dopisi.

Iz Metlike 12. jan. [Izv. dop.] V Černomaljskem političnem okraju, kjer je le malo blagoslovljenega, tem več pa zapuščenega, živila je vdova v prav tesnih razmerah. L. 1861, ko njen mož grenkosti tega sveta z nado blažene večnosti zamenil, stopi zapuščena žena z odpravilom od 30 gold. v vdovski stan. Z velikim pogumom loti se vsakdanjega truda i dela neumorno od jutra do mraka. Iskala je dela in kjer ga je našla, v hiši, v hlevu, na travniku, njivi ali na trdeji cesti, opravila ga je vdano in zvesto za vsakdanji kruh; ali slabe roke so onemogle, jedina podpora bi še bila beraška palica. V tem skrajnem obupu potrkala na vrata gosp. okr. glavarja v Črnomlju in razodene svoje dolgoletne reve. Nikdo ne bi bil mislil, da ima g. okr. glavar pred sabo vdovo nekdanjega pridnega ljudskega učitelja na Planini. Pretresen tolikih trpkih dogodov in vidljivih njihovih nasledkov, vložil 28. oktobra 1876 z občinskimi potrdili obloženo prošnjo do c. kr. deželnega šolskega sveta, in uže 31. decembra dobi sledeči odlok: V dogovoru z deželnim odborom dovoljuje se vdovi Katarini Krombholz v Brezovici vsakoletni milostni dar 40 goldinarjev. — Kolika radost za iznenadeno vdovo! Na kolenih se je zahvaljevala svojim dobrotnikom. Mi pa, priče tega prizora kličemo: Slava deželnemu šolskemu svetu in deželnemu odboru! Slava pa tudi gosp. okrajnemu glavarju! Naj bi se vrli njegovi čini našemu ljudstvu in kraju v prid srečno množili in našli zahvaljena srca!

Iz Vipave 15. jan. [Izv. dopis.] Pred nekoliko leti se je rodilo v našem trgu po dolgem, težavnem in nenormalnem porodu dete, ki pa je nosilo v prvem trenutku svojega obstanka v sebi kal smrti, dasiravno je prav peklensko brčalo in kričalo, tako, da so si njegovi botri uže zadovoljno roke mencali, češ, to bode junak, ki bode njihovim mnogobrojnim sovražnikom vrat zavil. A bitko so se reveži varali! Dete je začelo hirati, prišlo nij iz prvega štadija svojega razvoja; vegetiralo je sicer dalje, a znak hiranja se je vedno določneje kazal na njegovem velem licu. Ve-

čina prej tako navdušenih botrov je kmalu obupala nad obstankom te čudne kreature in prepustila ubogo dete njegovej osodi. Drugi, čeravno malo število, so pa hoteli dete za vsako ceno pri življenji ohraniti. Jeli so iskati uzroka tej žalostni prikazni in glej čuda, našli so ga. Dete je imelo namreč ime neke pošasti, ki neusmiljeno našemu ubogemu narodu kri in sok pije, kar je bil tudi uzrok, da nij od nobene strani hrane in podpore dobivalo, imelo je namreč nemško ime: „Leseverein“.

Torej proč s tem imenom, ugibajo modri botri, vsaj detetu to ne bode nič škodovalo in — duh ostane vedno tisti. Tako so kalkilirali gospodje in mislili s tem občinstvo premotiti, da so dete slovensko krstili; kar pa ne bode, to uže gospodom na uho povém, detetu ne življenje zavarovalo in tudi ne razvoja njegove nasprotnice — čitalnice — ne najmanjše alteriralo.

Pa pustimo šalo, govorimo resno besedo. Kaj mislite, gospoda, z novim društvom? Hočete-li duhove zopet razburiti, ki so se komaj nekoliko pomirili? Storite, kar hočete, mi ne zapustimo svojega poštenega narodnega pota; jedino kar obžalujemo, je to, da so se nekateri gospodje dali premotiti, na katere je nekdanj narodna stranka s ponosom gledala.

Iz Šmartnega na Paki 15. jan. [Izv. dop.] V četrtek, t. j. 11. prosinca so se bili zbrali možje odborniki naše občine in volili novega župana. Enoglasno je bil izvoljen tukajšnji posestnik Franc Steblovnik — obče spoštovan, ljubljen in naroden mož, kar kaže tudi to, da smo si ga tudi uže poprej za načelnika tukajšnjega šolskega sveta izbrali. Ne želimo si boljšega, ker izvrstno podpira šolo in izpeljuje neustrašljivo svojo nalogo kot načelnik. Prepričani smo, da bode tudi kakor župan možko postopal in neutrudljivo skrbel za blagostanje in korist občine.

Za občinskega svetovalca bil je mej drugimi na novo izvoljen tukajšnji veliki posestnik g. baron Warsberg. Ta omenjeni gospod je velik dobrotnik in prijatelj naše šole — pri nas takih manjka — zato ga tudi želimo in mislimo v kratkem dobiti v tukajšnji krajni šolski svet. — Ker bodemo tedaj imeli v občinskem odboru, kakor tudi v krajnem šolskem svetu vrle može, upamo, da dobimo vendar le enkrat večrazredno šolo — zakaj blizu 300 šolskih otrok je za jednega učitelja vendar le malo preveliko. —o—t.

„Ničesar.“

„Za milost božjo! Ničesar nijsi delala in ničesar se učila!“

„Res, nekaj sem se naučila,“ rekla je Jerica. „Vem, kako se kruh opeka. Naučila me je tvoja mati. Dala mi je na svojem ognjišči opeči nekaj kruha.“

Rekoč spominjala se je na izpozabljen opečen hruh ter se je obrnila k ognjišču; a prišla je prepozno — kruh je bil uže opečen, večerja pripravljena in Trueman jo je postavil na mizo.

„Oj! strije Trueman,“ rekla je, „jaz sem hotela napraviti čaj.“

„To vem,“ odgovoril je Trueman, „a nič ne de, ga bodeš pa jutri naredila.“

Jerici so solze zaigrale v očeh. Videla se je vsa potrta, a rekla vendar nij ničesar. Vsi so se vsedli k večerji. Viljem je postavil Samuela sredi mize za lišp in je pripovedoval toliko kratkočasnih povesti ter je povedal toliko lepih rečij, da se je Jerica presrečno smi-

jala; tako je izpozabila, da nij sama opekala kruha, izpozabila je na svojo otožnost, na svojo plahost, in celo na svojo grdost in hudobnost ter se vedla kot kak radosten otrok. Po večerji sedela je poleg Viljema na velikem stolu ter mu je na njej lastni način in z mnogimi čudovitimi izrazi in opombami popisala svoje življenje pri Nani Grantovi, končaje z ginljivim poročilom o smrti svoje mačice.

Podoba je bila, da sta oba otroka na najboljše poti, postati dobra prijatelja, tako dobro, kot si je Trueman le želeli mogel. Trueman sam je sedel na nasprotni strani ognjišča ter je kadil iz svoje pipe; komolce je imel naslonjene na kolena, oči obrnene v otroka in ušesa nastavljena njijsim pogovorom. Delal jima nij najmanjše sile. Tako prostosrčno in občutljivo bitje, ki je bilo zmerom tako pripravljeno razveseljovati in tako počasno, kadar je bilo treba karati, nij moglo nikdar kratiti radosti in svobode najmlajše in najbolj brezskrbne duše. Smijal se je, kadar

sta se ona dva smijala; videl se je le malo zadovoljen ter je dolgo vlekel iz svoje pipe, kadar sta mirno in zmerno govorila; prenehal je popolno kaditi in položivši svojo pipo na kolena, obrisal si je na skrivnem solze, kadar je Jerica pripovedovala o svojih otročjih bolečinah. Sam je slišal povest uže poprej in se je uže takrat jokal. Slišal jo je pozneje še šestokrat, a nikdar ne, da bi se ne bil jokal.

Ko je Jerica končala svojo povest polno bolečin, ki jo je Viljem šestokrat pretrgal z izrazi sočutja ali milovanja, sedela je za trenotek tiha. Potem je bila razdražena, ko je njen nebrzdani in nagloma razburjen duh premišljeval storjene mu krivice. Glas, s katerim je doslej pripovedovala, je popolnem spremenila ter je počela zoper Nani Grantovo jako razaljivo govoriti in se je pri tem posluževala marsikaterih surovih in grdihs besed, slišavši jih od slabo odgojenih ljudij, mej katerimi je živila. Otrok je izrazoval nezmanjšano svoje sovražstvo in celo upanje v bodoče maščevanje.

Domače stvari.

— (Pod zemljo podsuti!) Iz Zidanega mosta se nam 15. t. m. piše o sledeči strašnej katastrofi: V Brišah, 10 minut od postaje Zidani most, nasproti Metikejeve olarnice in tik železnice pripetila se je denes strašna nesreča. Zemlja se je na višini utrgala in posula se smrtonosno vzdol. Okolo 3. ure zjutraj potegnil je namreč po tamošnjem žlamboru plaz in pokopal je pod soboj 12 ali 13 ljudi, 6 poslopij in mnogo živine. Od rodbine Mačkove je mater in šestero otrok pokopalo. Maček sam nij bil doma in do trenutka, ko to pišem še nij prišel nesrečni oče, da vidi pod velikanskim kupom vse svoje ljube zasute. — Do 11. ure izkopali so stoprav neko okolo 3 leta staro dete; seveda — mrtvo. Predno bodo druga trupla izkopali, bode še mnogo časa in truda stalo. — Plaz je kaci 800 metrov dolg in kaci 200 metrov širok. Strašno je moralo biti podsutim, ko je po noči iz spanja zbudil jih tresk, zasuha jih tema, ... sodnji dan. ...

— (Umrli) je, kakor se nam piše iz Trsta, v nedeljo zjutraj jako zasluženi gosp. župnik A. Bostjančič pri sv. Ivanu v Trstu. Obžalujejo Slovenci izgubo tolikanj več, ker je bil ranjki podpornik narodnih stvari, zadevajočih posebno tržaško okolico. Posebno se je zanimal zadnji čas za politično društvo „Edinost“ in za list, nikdar nij svoje roke odtegnil, kadar je šlo za slovenski narod. Želimo si tržaški Slovenci enakega namestnika v njegovi fari, da bode ponos narodu. Naj bode zemljica lahka vrlému pokojniku.

— (Porotniki.) Za prvo letošnje porotno sodnijsko zasedanje so bili pri c. kr. deželnej sodnji izsrečkani sledeči porotniki, in sicer 36 glavnih, 9 dopolnilnih porotnikov. I. Glavni porotniki: Grof Lanthieri, graščak v Vipavi; Weber Karl, trgovec v Ljubljani; Lamprecht Karl, posestnik v Selu pri Grosupljem; Klemens France, steklar v Ljubljani; Pogačnik Simon, krčmar na Dobravi; Arko Jurij, trgovec v Šmarji; Sever Ivan, posestnik na Vižmarjih; Waidinger Feliks, hišni posestnik v Ljubljani; Waldherr Alojz, posestnik instituta v Ljubljani; Kalčič France, trgovec v Št. Vidu; Zanger Edmund, trgovec v Kamniku; Grasselli Peter, hišni posestnik in trgovec z vinom v

Ljubljani; Pirc Matej, trgovec v Kranji; Novak Andrej, usnjar Podzidom; Rus Alojzij, hišni posestnik v Šmartinu pri Litiji; Schlaffer Jožef, trgovec v Ljubljani; Vodnik Jožef, trgovec v Spodnji Šiški; Hanzelj Vincenc, mizar in hišni posestnik v Ljubljani; grof Karl Pače, graščak na Turnu pri sv. Križi; Svetec Luka, c. kr. notar v Litiji; Murnik France, posestnik v Podmilu; Perles Fr., hišni posestnik v Ljubljani; Schneider Žiga, hišni posestnik v Ljubljani; Šimec France, posestnik Zaborštom; Geceč L., hišni pos. v Ljubljani; Cvenkelj Iv., pos. v Ljubnem; Obilčnik S., pos. v Ljubnem; Finžgar Matija, posestnik v Preserji; Burger Matija, posestnik v Postojni; Mauser Ivan, krčmar v Ljubljani; Warl Fortunat, posestnik v Kropi; Mahorčič France, posestnik v Senožehi; Kastner Mihael, posestnik v Ljubljani; Komar Ivan, posestnik v Ljubljani; Wencel H. L., trgovec v Ljubljani. II. Dopolnilni porotniki: Wolf Matija, krčmar v Ljubljani; Rumpel Avgust, klavirar v Ljubljani; Nagy Štefan, trgovec v Ljubljani; Goljaš Ivan, marketender v Ljubljani; Witt Jakob, krojač v Ljubljani; Hočevnar Anton, starinar v Ljubljani; Vrtačič Ivan, vinski trgovec v Ljubljani; Žlebnik Jarnej, jarmenar v Ljubljani; Pirnat Ivan, pek v Ljubljani.

— (Vabilo) k Besedi, katero napravi Rojanska čitalnica 21. januarja. Začetek o 6 1/2 uri zvečer. Spored: 1. Petje. 2. Dramatična predstava. 3. Ples. Vstopnina je za ude prost, za neude 30 kr. Odbor.

— (Popravek.) G. L. Holzinger, trgovec v Rogatci na Štajerskem, nam piše, da je notica o ostrupljeni neke deklice, katera je v njegovi prodajalnici sladčic kupila, in ki smo jo mi, navajaje vir, iz „Obzora“ ponatili, čisto neresnična. Omenjeno dekletce je namreč čez 4 dni potem, ko je bila kupila sladčic, umrla za davico. Da se omenjenemu trgovcu ne godi zaradi tega nikaka krivica in škoda, popravljamo radi omenjeno novico, katero smo pa, kakor zgoraj povedano, iz „Obzora“ ponatili.

— (Pomlad.) Te dni so prinesli ljudje z dežele v mesto lepo razcveten telog (helleborus niger) in druge spomladanske cvetice.

— (Seja mestnega zbora ljubljanskega 12. t. m.) Župan poroča, da

glede obrtniške šole je učni minister odgovoril, da država podpira z realno skleneno obrtniško šolo, posebne šole pa zaradi pomanjkanja denarjev ne more ustanoviti, in mestni zbor, kupčijska zbornica in drugi prizadeti krogi naj z ustanovljenjem štipendij itd. poskrbijo, da bode uka željnimi mladencem mogoče obiskovati sosedno enako šolo v Gradcu. Potem odgovarja na interpelacije stavljene v predzadnji seji.

Gledé magistratnih uradnikov odgovarja, da natančno izpolnjuje svoje dolžnosti in vestno izvršuje vse svoje opravke, zavrača natolevanje interpelantov in uradnike, ki se z omenjeno interpelacijo čutijo razžaljene, izročuje varstvu mestnega zbora. G. Regali hoče ugovarjati, pa župan mu seže v besedo, da razprava po opravljenem redu nij dopuščena. Prestopivši na dnevni red:

a) dr. Bleiweis v imenu policijskega odseka poroča o prošnji branjevcev, da naj se odpravi prepoved, vsled katere pred 11. uro na trgu ne smejo skupovati nobene reči. Odbor nasvetuje, da naj ostane pri starem.

G. Horak pravi, da je uže l. 1865 stavil predlog, da naj se odpravi ta prepoved po pravilu svobodnega obrtništva, kar se je tedaj tudi zgodilo. Če smejo kupovati kupci, zakaj pa bi ne smeli branjevci, ki tudi plačujejo davek? Oni nimajo toliko premoženja, da bi podražili razne reči: pač pa jih podražujejo kupci, ki jih skupujejo na debelo in pošiljajo v Trst in drugam. Tudi je v drugih mestih branjevcem dovoljeno kupovati, kadar in kjer hočejo. Zato stavlja predlog, da naj se prepoved odpravi. G. Regali podpira ta predlog, ravno tako tudi gosp. Petričič, ki pravi, da ta prepoved škoduje tudi kmetom, kateri bi radi hitro in vse skupaj prodali. — G. Lasnik ugovarja, da imajo branjevci dovolj prilike skupovati potrebne reči. Tudi se smejo uže primerjati s prvimi kupci. In če se odpravi ta prepoved, treba bo odpraviti tarifo mesa. Gosp. Horak povdarja, da se je odpravila tarifa kruha, in je-li zdaj slabše? Mesarji pa mnogi prodajajo še ceneje, kakor je določeno po tarifi. G. Terpin ugovarja, da branjevec ne plačuje toliko davkov kakor kupec. Gospod Dežman pravi, da je za revnejše ljudi koristna prepoved in podpira predlog odsekov. Gospod Regali zahteva glasovanje po imenu, pa večina tega ne sprejme in pri glasovanju obvelja predlog odsekov; za prošnjo branjevcev so glasovali le narodni odborniki.

b) Pri poročilu o nadzorstvu živinskega sejma dr. Bleiweis poudarja, da kakor skušnja uči, je treba živino, ki se pripelje na živinski trg, pregledati. G. Skalč je to dosedaj opravljal prostovoljno in je vselej našel smrkovih konj, ki jih je bilo treba pobiti. Odsek tedaj nasvetuje, da naj se mu za letos dá

Ko je Trueman slišal otroka tako silovito govoriti, zdel se je zmočen in vznemirjen. Odkar jo je vzel v hišo, nij še nikdar bil priča tako močnemu razjarjenju njenih čutov; in prerad se je nadejal, da bode zmirom tako tiha in blagosrčna, kot je bila za njene bolezni in malo tednov poslej. Truemanovo srce samo je bilo tako milo, ljubeznjivo in prizanesljivo, da si nij mogel misliti, kako bi kdo, zlasti pa majhen otrok, mogel biti dolgo časa razsrjen in razdražen. Kolikor časa je bila Jerica pri njem, kazala se je tako blagosrčno in potržno, tako pokorno vsem njegovim željam in tako skrbno, da bi njegove želje uže naprej ugenila, da si še nikdar mislil nij, da bi mu odgojevanje otroka delalo kako težavo. Ko pa je sedaj opazoval nje plameče oči, ter zagledal, kako je stiskala svojo malo pest, proté Nani Grantovi, s svojo bodočo jezo, dozdevala se mu je ne natanko, pa vsaj na pol bodoča zadrega, v katero ga bode odgojevanje svoje mlade rejenke spravilo. Čutil se je skoro vznemirjenega, da je nekaj počel, kar mu je

nemogoče izvršiti. Za trenotek je nehala biti v njegovih očeh ona ljubeznjiva igračka, za kar jo je doslej imel. Zapazil je v njej nekaj, kar je bilo treba brzdati, a samega sebe je čutil nezmožnega, to storiti.

In temu se nij čuditi. Bil je popolnem nezmožen boriti se z duhom, kakoršen je bil Jeričin. Res je imel mnogo upliva na njo, po njenej ljubeznji do njega, o katerej nij dvomiti mogel. Ta ljubezen je delala Jerico tako pokorno in potržno v njenej bolezni, tako hvaležno za njegovo skrbnost in prijaznost, tako skrbno, kako bi mu to povrnila.

Bila je ta globoka ljubezen do prvega njenega prijatelja, ki nij nikdar omahovala, temveč do zadnjega je rasla in v poznejših letih postala blagi navod k dobremu hrepenenju in častni nagon h kreposti.

Bila je ta ljubezen, okrepčana in razsvitljena od više svetlobe, ki jo je s časom posvetila, ki je njej, še samemu otroku, dajala pogumnost odrasle ženske, žensko moč srca ter jo je napeljevala zatajevati samo sebe. Ta

ljubezen je bila, ki je razveseljevala staremu možu zadnja leta, ter mu celo na smrtni postelji izbujala radost.

A ta čas še nij bila dovolj velika. Ljubeznjivost, skazana Jerici zadnje tedne, je popolnem ganila njeno srce nasproti njenemu dobrotniku; vendar nasledki osemletne napačne odgoje, hudega ravnanja in popolnem nespametnega strahovanja, se nijso dali v kratkem tem času odstraniti. Nebrzdana njena narava se nij dala tako nagloma zatreti, dobre njene lastnosti tudi ne tako nagloma izbuditi.

Rastlina, ki leta in leta zakrivljeno raste in v pusti zemlji svitlobe in hrane oropana, poganja le zvelo listje, ter ne nosi nikakoršnega sadu, ne more h kratu okrevati od tako grozovite osode. Presajeno v drugo zemljo, morajo navajati v pravo mer, skrbno je hraniti in luč nebeška jo mora ogrevati, predno se okreva škode, katero jej je prejšnje zanemarjenje napravilo, in predno se toliko opomore, da razvija svoje cvetove, ter zori svoje sadove.

(Dalje prih.)

nagrade 50 gld., za pozneje pa naj se mu bo vsako leto določila plača in morda bo zato dobro, kadar se bode užitina od l. 1878 naprej zopet oddala, štantnino od konj zvikišati od 5 na 6 kr. G. Regali predlaga, da naj se štantnina ne povikšuje, pač pa naj se g. Skaletu dá 100 gld. od svote odločene za zdravstvene potrebe. G. Lasnik ugovarja, da g. Skale nema toliko opravka, in bode sam zadovoljen z nagrado. Gosp. Kaltenegger omenja, da se more štantnina zvikišati le po deželni postavi, če jo nasvetuje mestni odbor vsled sklepa, storjenega v seji, katere se vdeleži čez 20 odbornikov. Župan konstatira, da je navzočih 25 odbornikov; pri glasovanju se z večino 20 glasov sprejmejo nasveti od sekovi.

c) Poročilo o zdravstvenih razmerah mestnih v l. 1875 se vzame na znanje. Gledé hiše za mestne reveže se naroči magistratu, da naj v eni prihodnjih sej predloži načrt, kako da bi se revežem namesto 10 kr. na dan dajala vsakdanja hrana, in bi se za bolne odločile posebne sobe.

d) Gledé povikšanja pasjega davka nasvetuje odsek, da naj se povikša na tri gld. G. Regali nasvetuje, da naj se za pse, ki so za potrato, povikša davek na 4 gl., za pse pa, ki so potrebni, naj se davek čisto odpravi. G. Lasnik ugovarja, da nij prav nakladati pasjega davka, ker je pes človeku najzvestejša žival. Če se tedaj še davek ne more opustiti, naj se vsaj ne poviša. G. Terpin vpraša, zakaj g. Regali izjema mesarske pse, in podpira predlog Lasnikov. G. Regali ugovarja, da mesar potrebuje psa za osobno varstvo, če gre na deželo z denarjem. G. Terpin pravi, da postava izjemlje le čuvajske pse po posestvih na samem. Župan pravi, da se bode najprej glasovalo o predlogu Regalijevem. G. Pirkner in dr. Schaffer trdita, da o oprostenu psov odbor nema pravice sklepati, ker dež. postava izjemlje le pse, ki so za čuvaje na samotnih krajih. G. Klu n povdarja, da vsled deželne postave se od gospodarjev samotnih posestev ne more zahtevati, da bi od stražnih psov plačevali davek, da pa postava nikakor občinam ne brani nekaterim psom davek nakladati, nekatere pa davka čisto oprostiti, ker bi se sicer moral po vsej deželi pobirati pasji davek. Župan se s tem razlaganjem strinja. Glasuje se tedaj najprvo o nasvetu Regalijevem, potem o nasvetu odsekovem, pa pri glasovanju se ne sprejme noben predlog, ampak reč ostane pri starem.

II. G. Potočnik predlaga, da naj se obrežje ob Ljubljani in Gradašici nekoliko počedi, poravna in obsadi z nizkimi vrbami ali drugim grmovjem, ali pa obseje s travnim semenom. Za poskušnjo naj se najprvo ravna le kakih 50 metrov obrežja za šolo. Predlog se izroči stavbenemu in policijskemu odseku.

III. Gosp. Regali nasvetuje, da naj se mestni svet za starimi šancami na Gradu, ki meri 4 do 5 orolov in od katerega plačuje Orlova družina 3 najemščine, ali komu odda, ki bode več od njega plačeval, ali pa naj se svet bolje kultivira in obsadi z drevjem. Predlog se izroči magistratnemu odseku.

IV. Za prodajo mesa nasvetuje g. Regali, da naj se za šolo ob Ljubljani sezidajo tržne lope. Predlog se izroči stavbenemu odseku. Župan nasvetuje izročiti ga tudi policijskemu in g. Leskovic tudi še finančnemu odseku; se sprejme.

V. Za službo čuvaja na Gradu z 280 gl. l. plače in stanovanjem pravni odsek nasvetuje na prvem mestu policaja Jožefa Osredkarja. G. Doberlet nasvetuje, da naj se odda g. Lukežiču, ki je pri požarni straži. G. Lasnik podpira ta nasvet. G. Petričič in g. Potočnik omenjata, da se mora pri takih službah gledati na tiste, ki so služili pri vojaki, in Osredkar je bil čez 2 leti vojak. G. Lasnik pravi, da to v sedanjem času, ko velja splošna vojaška postava, nema več pomena. G. Regali priporoča Lukežiča, ker je Osredkar tudi že 39 let star. Izvoli se Lukežič. b) Vdovi prejšnjega čuvaja se določi dosmrtna pokojnina 105 gld. na leto.

Razne vesti.

* (Človeško okostje.) 3. t. m. je občinski gozdnar v Brodu, delniškega okraja na Hrvatskem našel, preganjaje srno, človeško okostje, zraven pa revolver. Gozdar se te nagnjusne reči ne dotakne, ampak stvar precej javi občinskemu predstojniku. Šla je takoj komisija tja, in našla je čist skelet; obleke nij bilo več, zraven desne roke pa je ležal revolver, katerega tri cevi so bile iztreljene, tri pa še polne. Preiskovaje okostje našel je zdravnik v črepinji še nekoliko možjanov, pa eno — kroglo iz revolverja. Našel se je blizu tudi kos plavega suknja, brčkone ostanek suknje, dalje košček usnja pa srebrn gumb za srajco. Nič se ne vé, kdo bi ta nesrečnež bil; misli se, da je bil boljših stanov pa da se je sam ustrelil. Zdravnik je konstatiral, da se je samoumor moral zgoditi pred 4 leti, torej takrat, ko se je delala železnica iz Karlovca v Reko. Brčkone je ta človek eden onih podvzetnikov, ki so pri železnici prišli ob premoženje in potlej „popihali jo“.

Tržna poročila.

Z Dunaja 13. jan. Vreme je bilo tudi pretekli teden po celi Evropi toplo, in skrb za ozimino se veča. Ali so te skrbi opravljene, ali ne, to se z gotovostjo ne more povedati, premda je žito v veliki nevarnosti. Z Ogerskega se dozdaž tožbe še ne slišijo. — Žitni sejim je bil po vseh evropskih trgih ta teden jako mlačen, cene nespremenjene. — Pšeničnice se je na Dunaji pripeljalo 20,000 metr. centov na prodaj; za dobre sorte so se dobivale visoke cene, ker dobrih sort manjka. Bila je pšenica po 13 gld. 20 kr. do 13 gld. 80 kr. — Rži so malo potrebovali, zato se je po 10 kr. cenejše dobivala. Na trgu jo je bilo okolo 12,000 metr. centov. Slovaška se je prodajala po 11 gld. — Ječmen je imel veliko kupcev in so lepega pač po 10 kr. dražje plačevali. Na trgu ga je bilo 13,000 metr. centov in so ga prodajali po 8 gld. do 10 gld. 50 kr. — Koruza brez trga, navadno blago po 6 gld. 20 kr. — Oves je bil po 8 gld. 40 kr. do 8 gld. 50 kr. pa so ga nekaj manj nego 5000 metr. centov prodali. Iz Trsta 15. jan. Cene so bile te dni jako omahljive, in so skakale pa zopet padale. Uzrok temu so baš novice o vojski, ki so ravno tako omahljive. — Kava ima zmi-

rom še trdne cene. Z žitom nij bilo nič; v treh dneh se je s trga speljalo samo 1200 hektolitrov koruze po 8 gld. metr. cent za Dalmacijo.

Tuji.

15. januarja:

Evropa Komet iz Laškega trga. — dr. Roje iz Kranja. — pl. Grundschrreiber iz Celja. **Pri Slonu:** Weber iz Selc. — Saul iz Brežic. — Krsnik iz Trsta. — Gril iz Konjic. — Poper iz Luže.

Pri Malici: Lovinger iz Dunaja. — Stemplin iz Doba. — Lienhardt iz Dunaja. — Lüfler iz Celovca. — Fritz iz Dunaja.

Pri Zamorel: Kramar iz Litije.

Dunajska borza 16. januarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 85
1860 drž. posojilo	112 25
Akcije narodne banke	817 —
Kreditne akcije	141 —
London	125 85
Napol.	10 04
C. k. cekini	5 97
Srebro	115 85

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančneje poroča o tem administracija tega lista. (416—9)

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. **Franca Kolmana** na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do (378—13) **A. Schneiderja.**

Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje.

Elikzir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani **želodčni liker.** Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različe organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Dobiya se jedino le pri (53—34)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Nova slika.

Izšla je v Beču velika in umetniški izvedena slika

Srbski vojskovodje v srbsko-turškem ratu.

Milan M. Obrenović IV. Nikola I. Petrović Njeguš.

Generali: **M. G. Černjajev, Ranko Alimpić, Franjo Cah in Kosta S. Protić.** — Vojvode: **Petar Vukotić, Božo Petrović, Ilija Plamenac in Mašo Vrbica.** — Polkovnici: **Horvatović, Orešković, Ilija Čolak-Antić, Teša Nikolić, Valdemar Beker, Miloško Lešjanin.** — Podpolkovnici: **Sava Grujić, Vlajković, Kosta Bučević, Gruja Mišković.** — Major **Paja Putnik** in arhimandrit **N. Dučić.**

Slika ima 22 verno po fotografijah narejenih lik z grbom Srbije in Črne gore.

Slika je litografiral **A. Šubert.**

Slika je 53 centimetrov visoka a 90 centimetrov široka.

Cena je sliki 1 gl. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adresu:

P. Janković, Wien, VIII., Piaristengasse Nr. 49.

Novci se pošiljajo v plačanem pismu, ali po poštni napotnici; komur je lažje, naj na correspondenc-karti javi, pa se mu bo s povzetjem poslalo.

Prepodavci, koji za gotov novec naroče najmanje 10 komadov, dobivajo komad po 1 gld. in franco pošiljanje.

Cena ove velike in umetniško izvedene slike je tako majhena, da jo vsak kupiti more.

Brez ove slike naj ne bo nijedna obitelj, koja se interesuje za rat Srbije in Črne gore s turško carevino. (349—23)